

Ki ne kezdett volna már öngyógyszerezésbe, amikor otthon feküdt lázasan? A legtöbb ember ilyenkor a házi patikában található lázcsillapítókhoz nyúl, melyek közül sok paracetamol tartalmaz.

De mi is valójában ez a hatóanyag, és mi az, amit fontos tudni róla?

A paracetamol tartalmú készítmények láz, illetve enyhe és közép súlyos fájdalom (fejfájás, fogfájás, izomfájdalom, reumás fájdalom, idegfájdalom vagy -gyulladás okozta fájdalom, menstruációs fájdalom, megfázás vagy láz okozta fájdalom) csillapítására alkalmasak, gyulladáscsökkentő hatásuk azonban nincs.

A paracetamol veszélyei

A paracetamol nagy adagban májkárosító hatású, valamint a már fennálló májelégtelenséget súlyosbítja. Normál esetben a paracetamol főleg a májban bomlik le. Ha túl nagy dózis telíti ezt az utat, a gyógyszer mérgező vegyületté alakul, amely kötődik a májsejt proteinjeihez, és megöli a sejtet.

A paracetamolmérgezés tünetmentes is lehet, de a betegek esetleg hányingerre és hányásra panaszkodhatnak. 48-72 órával később már viszonylag kis mennyiségű paracetamol (több mint 10 g, 20-30 tabletta) is végzetes májszövetelhalást okozhat. Ezért fontos a gyógyszer 4 óránkénti adagolásának betartása, mert ebben a dózisban a szervezet még gond nélkül fel tudja dolgozni.

Vesekárosodott betegeknél nem szükséges az adagcsökkentése, csak a két gyógyszerbevitel közötti időt kell megnövelni: közepes mértékű vesekárosodás esetén 6 órára, súlyos vesekárosodás esetén 8 órára.

Az 500 mg-os paracetamoltablettából a felnőttek nem vehetnek be napi 8 darabnál többet, a gyógyszer két alkalmazása között pedig szigorúan el kell telnie 4 órának.

Gyermekek esetén ez alacsonyabb!

Testsúlykilogrammonként 10-15 mg-nak megfelelő adagot kell adni. 2 hónapos kor alatt azonban szigorúan tilos paracetamol juttatni a lázas csecsemő szervezetébe!

Mikor nem ajánlott a paracetamoltartalmú gyógyszeres kezelés?

Májkárosodás esetén csak nagyon óvatosan szabad a paracetamol adagolni. Enyhébb károsodás esetén csökkenteni kell a dózist, és/vagy növelni az adagok bevétele közötti időt. Ilyenkor ajánlott szakorvosi véleményt kérni a paracetamolterápiával kapcsolatban, vagy pedig egyszerűen más hatóanyag tartalmú lázcsillapítót bevenni. Közepes vagy súlyos májelégtelenség esetén nem javasolt a paracetamol alkalmazása!

Az előzőekben említett májkárosító hatás következményeként a krónikus alkoholfogyasztóknak nem ajánlott paracetamol szedni a valószínűleg már fennálló májelégtelenség miatt. A gyógyszer alkalmazása során nem szabad alkoholt fogyasztani.

A terhesség alatti paracetamolhasználat

Bár a terhesség alatti paracetamolhasználat úgy tűnik, nem növeli a születési rendellenességek számát, mégis ha lehet, csak a legszükségesebb esetben alkalmazzuk, ugyanúgy, mint bármilyen más gyógyszert. Hiszen mégiscsak testidegen anyagokról van szó.

Mi szól a paracetamol mellett?

A paracetamolnak azonban vannak olyan tulajdonságai, melyek jobbakként a többi lázcsillapítónál. Több láz- és fájdalomcsillapító károsítja a gyomornyálkahártyát, így hosszú ideig nagy dózisban alkalmazva akár gyomorfekélyt vagy gyomorvérzést is okozhatnak. Ilyen hatóanyag az acetilszalicilsav, egyéb szalicilsav származékok, a diklofenak és az ibuprofen, hogy csak a leggyakoribbakat említsük.

A paracetamolnak nincs nyálkahártya károsító hatása, így gyomor- vagy nyombélfekély betegségben szenvedő lázas betegeknek inkább a paracetamol hatóanyagú lázcsillapító javasolt. Az acetilszalicilsav tartalmú láz- és fájdalomcsillapítóknak jelentős véralvadásgátló hatása is van, mivel gátolják a vérlemezkék összekapcsolódását, így megnövelik a vérzési időt. Emiatt azoknak,

akik véralvadásgátlót szednek, javasolt a paracetamoltartalmú fájdalomcsillapítók alkalmazása, mivel annak nincs befolyása a véralvási értékekre.

A paracetamol nem teljesen veszélytelen, mégis a kockázatok ismeretével az általa esetlegesen okozható problémákat minimálisra lehet csökkenteni, és így biztonságosan alkalmazható.

Kezelőorvos neve:.....
Kontroll időpontja:.....

Figyelem! A jelen beteg tájékoztató szerezplő információk tájékoztató jellegűek, nem helyettesítik a szakszerű orvosi véleményt. A kockázatokról és a mellékhatásokról érdeklődjön kezelőorvosánál illetve gyógyszerésznél!